

Onderwerp

Uitstel openstellingsdatum Lelystad Airport naar november 2021

Kern mededeling:

Op dinsdag 31 maart 2020 heeft de minister van Infrastructuur en Waterstaat de Tweede Kamer per brief (zie bijlage 1) geïnformeerd over haar besluit om de openstelling van Lelystad Airport met een jaar uit te stellen tot november 2021. De minister geeft hiervoor twee redenen aan:

1. Door de impact van de coronacrisis is het aantal vliegtuigbewegingen ver- gaand gereduceerd. Aangezien Lelystad Airport als overloopluchthaven van Schiphol dient, zal door de crisis van overloop vanaf Schiphol dit jaar geen sprake zijn. De operatie op Schiphol moet eerst weer hersteld zijn.
2. De Commissie voor de milieueffectrapportage (Commissie m.e.r.) adviseert de minister om de gevolgen van de emissies van het vliegverkeer van Lelystad Airport op de natuur opnieuw te beoordelen. Het eerdere positieve oordeel van de commissie over het in 2018 geactualiseerde milieueffectrapport (MER) voor Lelystad Airport blijft ongewijzigd. Wel moeten met het vervallen van de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) de gevolgen van de stikstofdeposi- tie als gevolg van vliegverkeer opnieuw onderzocht worden.

Als voordeel van openstelling in november 2021 noemt de minister dat op dat moment de tijdelijke laagvliegroutes niet nodig zijn.

Mededeling:

De coronacrisis heeft grote gevolgen voor de luchtvaartsector. Wereldwijd zijn maatregelen getroffen en het aantal vliegtuigbewegingen is sterk verminderd. Bij de luchtvaartmaatschappijen op Schiphol gaat nu alle aandacht uit naar herstel. Lelystad Airport is bedoeld als overloopluchthaven voor het vliegverkeer van Schiphol, maar van krapte op Schiphol is nu voorlopig geen sprake meer. Daarom heeft de minister van Infrastructuur en Waterstaat besloten de openstelling van Lelystad Airport uit te stellen naar november 2021.

Een bijkomende reden voor uitstel is de openbaarmaking van het adviesrapport van de Commissie m.e.r. In opdracht van de minister heeft de commissie in sa- menwerking met het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) geke- ken naar de procedure die tot nu toe doorlopen is en heeft zij vooruitgekeken en geadviseerd over hoe in toekomstige milieueffectrapporten de gevolgen van de stikstofemissies door de luchtvaart in beeld moeten komen. Zij gaat deze advie- zen direct toepassen bij de afronding van de projectspecifieke beoordeling van Lelystad Airport.

In de Kamerbrief geeft de minister aan dat het eerdere positieve oordeel van de Commissie m.e.r. over het in 2018 geactualiseerde MER Lelystad Airport ongewij- zigd blijft. Wel moeten met het vervallen van de PAS de gevolgen van de stikstof- depositie als gevolg van vliegverkeer opnieuw onderzocht worden. De hiervoor noodzakelijke onderzoeken zijn al in gang gezet. Daarbij neemt de minister de adviezen over de nadere specifieke uitgangspunten voor toekomstige stikstofon- derzoeken van de commissie over. Zodra dit klaar is, informeert de minister de Tweede Kamer hierover.

Registratienummer

2587780

Datum

1 april 2020

Afdeling/Bureau

GE

Openbaarheid

Openbaar

Portefeuillehouder

Reus, J. de

Ter kennisname aan PS en
burgerleden

Mededeling

Bladnummer

2

Registratienummer

2587780

De provincie heeft in samenwerking met gemeente Lelystad op dit besluit van de minister gereageerd. Zie hiervoor het persbericht als bijlage 2. Provincie heeft begrip voor de harde realiteit van de coronacrisis, maar is wel verontwaardigd en zeer teleurgesteld over het uitstel, want niets staat positieve politieke besluitvorming in de weg. De regio wordt sterk op de proef gesteld door het herhaaldelijke uitstel, nu al voor de 4e keer, en wil aandacht voor de daarvoor geleden c.q. nog te lijden sociaaleconomische schade. Politieke besluitvorming op korte termijn is noodzakelijk om duidelijkheid en perspectief te geven aan het bedrijfsleven en de regio. Gedeputeerde Jan de Reus heeft dit ook gemeld in een reactie aan Omroep Flevoland van 31 maart.

Provincie en gemeente doen een beroep op de minister om de besluitvorming over de openstelling van Lelystad Airport in deze kabinetsperiode af te ronden. Verder benadrukken ze dat ze de volgende afspraken met de minister willen maken:

- vaststelling van de Luchtvaartnota op de korte termijn, met daarin de eerder gemaakte beleidsafspraken over Lelystad Airport en Schiphol;
- het behoud van de huidige faciliteiten op Lelystad Airport, zoals de luchtverkeersleiding;
- het mogelijk maken van de verplaatsing van de Dienst Wegverkeer (RDW) naar Marknesse voor de ontwikkeling van het Mobiliteit en Infrastructuur Test Centrum, die in de Regiodeal Noordelijk Flevoland met het Rijk is overeengekomen;
- in gesprek gaan met het kabinet over de al geleden en nog te lijden sociaaleconomische schade als gevolg van het herhaaldelijke uitstel van de openstelling van Lelystad Airport.

De provincie gaat zich de komende tijd inzetten voor deze afspraken. Met als doel dat de politieke besluitvorming nog in deze kabinetsperiode rond komt en dat de nu toegezegde openstellingsdatum in november 2021 ook daadwerkelijk een feit wordt.

Bijlagen

Naam bijlage:	eDocs nummer:	Openbaar in de zin van de WOB (ja/nee aangeven)
Statement Provincie Flevoland en Gemeente Lelystad n.a.v. besluit tot uitstel opening Lelystad Airport tot 1 november 2021	2587402	Ja
Kamerbrief besluitvorming Lelystad Airport 31 maart 2020	2587792	Ja

Ter inzage in de leeskamer

Naam bijlage:	eDocs nummer:	Openbaar in de zin van de WOB (ja/nee aangeven)

Statement Provincie Flevoland en Gemeente Lelystad n.a.v. besluit tot uitstel opening Lelystad Airport tot 1 november 2021

“Wij rekenen deze kabinetsperiode op afronding besluitvorming over Lelystad Airport”

Provincie Flevoland en gemeente Lelystad hebben kennisgenomen van het besluit van de minister om Lelystad Airport te openen in november 2021. Wij zijn er klaar voor. Wij zijn teleurgesteld over het uitstel, maar hebben begrip voor de harde realiteit van de Coronacrisis. De regio wordt sterk op de proef gesteld door het herhaaldelijke uitstel, nu al voor de 4^e keer, en wil aandacht voor de daarvoor geleden c.q. nog te lijden sociaaleconomische schade.

Helder is dat de minister nu een openingsdatum noemt waarop we kunnen koersen. Het is ons niet duidelijk waarom april 2021 onhaalbaar zou zijn. Wij rekenen erop dat het kabinet haar belofte om de besluitvorming over openstelling van Lelystad Airport deze kabinetsperiode af te ronden, inlost.

Een meerderheid van de inwoners van Flevoland en ook van de omliggende provincies wil dat Lelystad Airport open gaat. De opening van Lelystad Airport zorgt voor duizenden banen in deze regio en voor de broodnodige sociaaleconomische ontwikkeling. Lelystad Airport is innovatief, goed bereikbaar en wil de meest duurzame luchthaven van Europa worden. Opening van Lelystad Airport zorgt ervoor dat Schiphol voor Europa een poort tot de wereld kan blijven. Dit besluit is goed voor Flevoland, goed voor Nederland en goed voor Europa.

Om ervoor te zorgen dat de besluitvorming over opening van Lelystad Airport deze kabinetsperiode rond komt, willen we met de minister heldere afspraken maken. Op basis van het recente advies van de Commissie voor de m.e.r. worden de gevolgen van stikstofdepositie als gevolg van vliegverkeer nader onderzocht en in een passende beoordeling beschreven. Dan kan direct daarop het besluit tot de wijziging van het reeds in 2015 genomen Luchthavenbesluit Lelystad door de minister worden genomen.

We rekenen er ook op dat de minister de Luchtvaartnota op korte termijn vaststelt, met daarin de eerder gemaakte beleidsafspraken over Lelystad Airport en Schiphol. Bovendien gaan we ervan uit dat de huidige faciliteiten, zoals luchtverkeersleiding op Lelystad Airport blijven bestaan, zodat bijvoorbeeld de Maintenance, Repair & Overhaul-bedrijven hiervan gebruik kunnen blijven maken.

Provincie Flevoland gaat er ook vanuit dat de verplaatsing van de Rijksdienst Wegverkeer (RDW) op korte termijn wordt geregeld, zodat de ontwikkeling van het Mobiliteit en Infrastructuur Test Centrum, die in de Regiodeal Noordelijk Flevoland met het Rijk is overeengekomen, doorgaat. Noordelijk Flevoland rekent op deze ontwikkeling.

Tot slot gaan gemeente Lelystad en provincie Flevoland graag het gesprek aan met het kabinet over de al geleden en nog te lijden sociaaleconomische schade als gevolg van het herhaaldelijke uitstel van de opening van Lelystad Airport.

Noot voor de redactie: Voor nadere informatie over dit persbericht kunt u terecht bij Daniël de Wit, woordvoerder provincie Flevoland, tel. 06-21220911 en/of bij Dick Nauta, woordvoerder gemeente Lelystad, 06-51853354.

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

De voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

Ministerie van
Infrastructuur en
Waterstaat

Rijnstraat 8
2515 XP Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

T 070-456 0000
F 070-456 1111

Ons kenmerk

IENW/BSK-2020/62834

Datum 31 maart 2020
Betreft Besluitvorming over Lelystad Airport

Bijlage(n)

1

Geachte voorzitter,

Hierbij informeer ik u over de stand van zaken met betrekking tot de besluitvorming over Lelystad Airport. Daarbij zal ik eerst ingaan op de betekenis van de corona-crisis voor Lelystad Airport. Daarna informeer ik u over de uitkomsten van het advies van de Commissie voor de m.e.r. en het RIVM, dat u in de bijlage aantreft, en op de betekenis hiervan voor het vervolgproces.

Impact van de corona-crisis

Eerder heeft het Kabinet u geïnformeerd over de grote impact die de coronacrisis heeft en nog zal krijgen op de mondiale, Europese en Nederlandse economie. De gevolgen zijn nu al voelbaar. De precieze impact op de Nederlandse economie zal afhangen van de snelheid waarmee het coronavirus onder controle kan worden gebracht.

Het is duidelijk dat de luchtvaart een van de sectoren is die direct grote gevolgen van de coronacrisis ondervindt. Wereldwijd zijn maatregelen getroffen die ertoe hebben geleid dat het aantal vliegtuigbewegingen vergaand is gereduceerd. De Aalsmeerbaan op Schiphol wordt tijdelijk als parkeerplaats gebruikt. Lelystad Airport dient als overloopluchthaven van Schiphol. Maar gezien het voorgaande zal van overloop vanaf Schiphol dit jaar geen sprake zijn. Bij de luchtvaartmaatschappijen op Schiphol gaat in de eerste plaats alle aandacht uit naar de vraag hoe zij zich het beste kunnen voorbereiden op herstel van de operatie wanneer de situatie dat weer toelaat. Pas nadat de operatie genormaliseerd is, kan verder uitvoering worden gegeven aan het selectiviteitsbeleid zoals in het Regeerakkoord is afgesproken. Daarom heb ik besloten om de openstelling van Lelystad Airport met een jaar uit te stellen tot november 2021. Dit heeft als voordeel dat bij opening van de luchthaven de tijdelijke laagvliegroutes niet nodig zijn en het biedt tevens duidelijkheid aan alle betrokken partijen.

Ervaringen met eerdere grote crises, waaronder de kredietcrisis in 2008, laten zien dat de luchtvaart snel de negatieve impact van een crisis ondervindt, maar vaak ook dat redelijk snel herstel weer mogelijk is. Het kabinet stelt alles in het werk om de economische neergang zoveel mogelijk te beperken en optimale randvoorwaarden te creëren voor een spoedig economisch herstel na de

coronacrisis. Om een bijdrage te kunnen leveren aan het economisch herstel zullen de voorbereidingen die nodig zijn voor openstelling van Lelystad Airport, inclusief de natuurvergunning die nodig is door het wegvallen van de PAS, voortvarend worden voortgezet.

Ministerie van
Infrastructuur en
Waterstaat

Ons kenmerk

IENW/BSK-2020/62834

Advies Commissie voor de m.e.r. en het RIVM

Op 17 februari heb ik uw Kamer geïnformeerd¹ over de opdracht die ik heb gegeven aan de Commissie voor de m.e.r. over de stikstofberekeningen van Lelystad Airport. De Commissie voor de m.e.r. is in samenwerking met het RIVM² verzocht om zowel terug te kijken op de procedure die tot nu toe is doorlopen, als om vooruit te kijken en te adviseren over hoe in toekomstige milieueffectrapporten de gevolgen van stikstofemissies door de luchtvaart in beeld moeten worden gebracht.

Terugkijkend

Met de kennis van toen en binnen de juridische context van toen, komt de Commissie voor de m.e.r. in samenwerking met het RIVM tot het oordeel dat de analyse de facto volgens de destijds geldende regels geen consequenties had gehad voor de afweging tussen varianten in het MER en de uitvoerbaarheid van het project, aangezien er binnen het PAS voldoende ruimte voor prioritaire projecten was gereserveerd.³

De Commissie oordeelt dat terecht geen rekening is gehouden met emissies boven 3000ft omdat de effecten van vliegverkeer boven 3000ft niet beter in beeld konden en kunnen worden gebracht. Daarnaast komt de Commissie tot het oordeel dat gegeven de modelmatige beperkingen de aanname dat de emissies door hun warmte opstijgen niet terecht is. Men oordeelt nu dat gegeven het model gekozen had moeten worden voor een warmteinhoud van 0MW. Dit heeft gevolgen voor de spreiding van de emissies van stikstof: voor natuurgebieden dichterbij de luchthaven is sprake van een beperkte onderschatting; voor natuurgebieden die verder weg gelegen zijn, is sprake van een beperkte overschatting. De Commissie concludeert tevens dat dit consequenties zou hebben gehad voor de gevolgde procedure omdat de vergunningplichtige grenswaarde van maximaal 1 mol N/ha/jaar in een gebied wordt overschreden. De Commissie voor de m.e.r. constateert dat zij destijds bij haar beoordeling van de MER had moeten aanbevelen om de gekozen warmteinhoud te wijzigen. Omdat dit volgens de destijds geldende kaders geen consequenties had gehad voor de uitvoerbaarheid van het project, zou het gebruik van warmteinhoud om die reden dan ook niet zijn aangemerkt als een fout die een besluit over het MER in de weg stond.⁴ De Commissie concludeert met betrekking tot het wegverkeer dat het beschouwde studiegebied past binnen het studiegebied op grond van het door de Commissie voor de m.e.r. destijds gehanteerde toetscriterium "opgaan in heersend verkeersbeeld". De Commissie concludeert nu dat het studiegebied breder in beeld had moeten worden gebracht, maar dat dit geen consequenties zou hebben gehad voor de resultaten en/of gevolgde procedure omdat in de PAS voor de effecten van het wegverkeer al een voorziening was getroffen⁵.

¹ IenW/BSK-2020/24968

² Waar in deze brief "Commissie" wordt geschreven, wordt bedoeld de Commissie voor de m.e.r. in samenwerking met het RIVM.

³ Zie pagina 2 advies review SATL-rapport

⁴ Zie pagina 12 advies review SATL-rapport

⁵ Zie pagina 14 advies review SATL-rapport

Vooruitkijkend

Binnen de huidige juridische context en bestaande rekenmethodiek voor stikstofdepositie adviseert de Commissie om de gevolgen van de emissies van het vliegverkeer op de natuur opnieuw te beoordelen, en geeft daarvoor nadere specifieke uitgangspunten:

- Tot op een hoogte van 3.000 ft de effecten van de emissies die plaatsvinden te berekenen;
- Voor de warmteinhoud de waarde van 0 MW tijdens vluchtfases waarin het vliegtuig van de grond is te gebruiken. Is het nog aan de grond, gebruik dan een warmteinhoud van 0 MW, met een totale bronhoogte van 18 m. Mits goed onderbouwd, kan voor de warmteinhoud van emissies van vliegtuigen op de grond ook een andere waarde dan 0 MW worden gebruikt;
- Voor het wegverkeer de standaardrekenmethode 2 (SRM2) uit de Regeling beoordeling luchtkwaliteit te gebruiken. Breng zolang er geen nieuw beleid voor afbakening van het studiegebied is de effecten in beeld tot op een afstand van 5 km links en rechts van te onderzoeken wegen. En motiveer voor welke wijzigingen in aantallen verkeersbewegingen nog een betrouwbare uitspraak kan worden gedaan over de omvang van het te verwachten effect.

Ministerie van
Infrastructuur en
Waterstaat

Ons kenmerk

IENW/BSK-2020/62834

Toekomstige stikstofdepositie berekeningen

Geconstateerd kan worden dat er geen duidelijke regels waren over hoe met warmte en verkeer moest worden omgegaan. Dit heeft erin geresulteerd dat bij verschillende luchthavenbesluiten op verschillende wijzen is omgegaan met de warmteinhoud. De Commissie creëert, uitgaande van de beperkingen van het huidige model, met dit advies hier nu helderheid in. Daarvoor ben ik de commissie erkentelijk. De adviezen voor de verkeersaantrekkende werking⁶ en warmteinhoud⁷ zullen vanaf nu consequent worden toegepast bij toekomstige depositieberekeningen in AERIUS. Vanzelfsprekend zal ik deze adviezen direct toepassen bij het afronden van de projectspecifieke beoordelingen van Schiphol en Lelystad Airport. Tenslotte meld ik u dat het Kabinet de reactie op het luchtvaartadvies van het Adviescollege Stikstofproblematiek binnenkort aan uw Kamer doet toekomen.

Vervolgprocedure besluitvorming Lelystad Airport

In de overleggen die ik met uw Kamer heb gevoerd, heb ik steeds benadrukt dat ik een transparante en zorgvuldige besluitvorming voorsta. Om die reden heb ik uitdrukkelijk aan uw Kamer toegezegd (Kamerstukken II, 2018-19, 31936, nr. 643) dat ik uw Kamer zal informeren over alle bouwstenen met betrekking tot Lelystad Airport waarna het parlement bij de voorhang van de wijziging van het Luchthavenbesluit Lelystad Airport een integrale afweging kan maken. Zo bent u geïnformeerd over de actualisatie van het MER 2018 en de verbetermaatregelen aan de aansluitroutes die zien op ongehinderd doorklimmen. Met het voorliggende advies van de Commissie m.e.r. blijft het eerdere positieve oordeel van de Commissie voor de m.e.r. over het geactualiseerde MER 2018 ongewijzigd. Wel dienen met het vervallen van het PAS de gevolgen van de stikstofdepositie als gevolg van vliegverkeer opnieuw onderzocht te worden onderzocht. Deze gevolgen zullen in de passende beoordeling worden beschreven. De hiervoor noodzakelijke onderzoeken zijn zoals eerder gemeld reeds in gang gezet. Ik zal daarbij de adviezen over de nadere specifieke uitgangspunten voor toekomstige

⁶ Effect van het verkeer wordt doorgerekend met SRM2, tot 5km van de weg. De afbakening van de wegen waarop de verkeersaantrekkende werking wordt bepaald door de nauwkeurigheid van het NRM model en hier een zekere veiligheidsmarge bij te hanteren.

⁷ Het hanteren van 0 MW voor de fase waarin het vliegtuig van de grond is en 18 meter uitstoothoogte voor de fase waarin het vliegtuig op de grond is, dit ter correctie van warmte.

stikstofonderzoeken van de Commissie overnemen. Zodra dit gereed is, zal ik uw Kamer hierover informeren.

**Ministerie van
Infrastructuur en
Waterstaat**

Hoogachtend,

Ons kenmerk
IENW/BSK-2020/62834

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,

drs. C. van Nieuwenhuizen Wijbenga